

LỜI NÓI ĐẦU

Giáo trình Vi xử lý được biên soạn nhằm cung cấp cho sinh viên kiến thức cơ bản về vi xử lý, cấu trúc của một hệ vi xử lý cũng như cách thức lập trình điều khiển thiết bị dựa cơ sở trên Vi xử lý 8086/8088.

Giáo trình được sử dụng cho khóa học 60 tiết dành cho sinh viên hệ đại học Khoa Điện Điện tử trường Đại học Dân lập Kỹ thuật Công nghệ TPHCM.

Bộ cục giáo trình gồm 4 chương dựa theo đề cương môn học Kỹ thuật Vi xử lý dành cho sinh viên ngành Điện Tử Viễn Thông:

Chương 1. Tổ chức hệ thống Vi xử lý

Chương 2. Lập trình hợp ngữ

Chương 3. Tổ chức nhập / xuất

Chương 4. Giao tiếp với các thiết bị đơn giản

Phụ lục 1: 8255

Phụ lục 2: Tập lệnh của họ 8086

PHẠM HÙNG KIM KHÁNH

MỤC LỤC

CHƯƠNG 1: TỔ CHỨC HỆ THỐNG VI XỬ LÝ	1
1. Các hệ thống số dùng trong máy tính và các loại mã.....	1
1.1. Hệ thập phân (Decimal Number System)	1
1.2. Hệ nhị phân (Binary Number System).....	1
1.3. Hệ thập lục phân (Hexadecimal Number System).....	2
1.4. Mã BCD (Binary Coded Decimal).....	3
1.5. Mã hiển thị Led 7 đoạn (7-segment display)	3
2. Các phép toán số học	4
2.1. Hệ nhị phân	4
2.2. Hệ thập lục phân.....	7
3. Các thiết bị số cơ bản	8
3.1. Cổng đệm (buffer) và các cổng logic (logic gate)	8
3.2. Thiết bị logic lập trình được.....	9
3.3. Chốt, flipflop và thanh ghi	10
3.4. Bộ nhớ	12
4. Giới thiệu vi xử lý.....	13
4.1. Các thế hệ vi xử lý	13
4.2. Vi xử lý (μ P – microprocessor).....	13
4.3. Giao tiếp với bộ nhớ.....	16
5. μ P 8086/8088.....	21
5.1. Giới thiệu.....	21
5.2. Mô tả chân.....	22
5.3. Kiến trúc nội.....	28
5.4. Các thanh ghi.....	30
6. Phân đoạn bộ nhớ	32
7. Các cách định địa chỉ.....	36
7.1 Định địa chỉ tức thời.....	37
7.2. Định địa chỉ thanh ghi	37
7.3. Định địa chỉ trực tiếp.....	37
7.4. Định địa chỉ truy xuất bộ nhớ gián tiếp.....	37
7.5. Định địa chỉ chuỗi	38
7.6. Thay đổi thanh ghi đoạn mặc định.....	39

Bài tập chương 1	40
CHƯƠNG 2: LẬP TRÌNH HỢP NGỮ	43
1. Các tập tin .EXE và .COM	43
1.1. Tập tin .COM	43
1.2. Tập tin .EXE	43
2. Khung của một chương trình hợp ngữ	43
3. Cú pháp của các lệnh trong chương trình hợp ngữ	45
3.1. Khai báo dữ liệu	45
3.2. Khai báo biến	45
3.3. Khai báo hằng	47
4. Các toán tử trong hợp ngữ	47
5. Các cách định địa chỉ trong hợp ngữ	50
6. Tạo và thực thi chương trình hợp ngữ	51
7. Tập lệnh hợp ngữ	51
7.1. Nhóm lệnh chuyển dữ liệu	51
7.2. Nhóm lệnh chuyển điều khiển	54
7.3. Nhóm lệnh xử lý số học	57
7.4. Nhóm lệnh xử lý chuỗi	62
8. Các cấu trúc cơ bản trong lập trình hợp ngữ	63
8.1. Cấu trúc tuần tự	63
8.2. Cấu trúc IF – THEN, IF – THEN – ELSE	63
8.3. Cấu trúc CASE	64
8.4. Cấu trúc FOR	64
8.5. Cấu trúc lặp WHILE	65
8.6. Cấu trúc lặp REPEAT	65
9. Các ngắt của 8086	65
9.1. Ngắt 21h	66
9.2. Ngắt 10h	67
10. Truyền tham số giữa các chương trình	68
10.1. Truyền tham số qua thanh ghi	68
10.2. Truyền tham số qua ô nhớ (biến)	69
10.3. Truyền tham số qua ô nhớ do thanh ghi chỉ đến	69
10.4. Truyền tham số qua stack	70
11. Các ví dụ minh họa	71

11.1. In chuỗi ký tự ra màn hình	71
11.2. In chuỗi ký tự ra màn hình tại tọa độ nhập vào.....	71
11.3. Cộng 2 số nhị phân dài 5 byte.....	72
11.4. Nhập một chuỗi ký tự và chuyển chữ thường thành chữ hoa	73
Bài tập chương 2.....	74
CHƯƠNG 3: TỔ CHỨC NHẬP / XUẤT	77
1. Các mạch phụ trợ 8284 và 8288.....	77
1.1. Mạch tạo xung nhịp 8284.....	77
1.2. Mạch điều khiển bus 8288.....	78
2. Giao tiếp với thiết bị ngoại vi.....	80
2.1. Các kiểu giao tiếp nhập / xuất	80
2.2. Giải mã địa chỉ cho thiết bị nhập / xuất.....	80
2.3. Các mạch cổng đơn giản	81
2.4. Giao tiếp nhập / xuất song song lập trình được 8255A PPI (Programmable Peripheral Interface)	81
2.4.1. Giới thiệu	81
2.4.2. Sơ đồ khối.....	82
2.4.3. Mode 0: Nhập / xuất đơn giản	85
2.4.4. Mode BSR	89
2.4.5. Mode 1: Nhập / xuất với bắt tay (handshake)	90
2.4.6. Mode 2: Truyền dữ liệu song hướng	94
2.4.7. Các ví dụ minh họa.....	95
Bài tập chương 3.....	108
CHƯƠNG 4: GIAO TIẾP VỚI CÁC THIẾT BỊ ĐƠN GIẢN.....	109
1. Giao tiếp LED (Light Emitting Diode)	109
1.1. Giao tiếp LED đơn	109
1.2. Giao tiếp ma trận LED	111
2. Giao tiếp bàn phím	115
2.1. Giao tiếp phím đơn.....	115
2.2. Giao tiếp bàn phím Hex.....	119
Bài tập chương 4.....	126
Phụ lục 1: 8255	127
Phụ lục 2: Tập lệnh của 8086	153